Ч. 282 Неділя 17 (30) грудня 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Про греко-кат. епископства в Америці.

В угорскій палаті послів розбирано сими днями справу утвореня греко-кат. епископств в Америці. Іменно доносить Pester Lloyd, що пос. Барта виголосив таку промову:

„Підношу справу, котра має не тілько партийно-політичне, але і народне значінє. Є се справа в Америці жиючих греко-католицких Угрів (значить горожан угорскої держави), при котрій входять в гру важні інтереси угорскої держави.

„Найбільше число виселенців, котрі в Америці шукають собі нової вітчини, суть исповідниками греко католицкої церкви, а число греко-католицких Угрів в Америці виносить тепер до 150 000. Ті греко-католицкі Угри виставлені на великі спокуси: платні аґенти манять їх до православия, їх хотять позискати для панславістичних ідей. Люде сі справді боронять ся против того і старають ся свою народну приналежність хоронити, але відчувають аж надто брак провідника.

„Від давна вже бажають греко-католицкі Угри стати з'єдненими під осібним, з Угор походячим, греко-католицким епископом — але їх бажаня досель не увглядиено". Бесідник є тої гадки, що єсли би не 150 тисяч, але іно 100 угорских греко католиків домагало ся створеня осібного епископства— то їх прошене треба би сповнити, бо внакше настало би небезпеченьство, що они мусїли би прийти під управу галицких (руских) епископів. Бесїдник просить правительство, щоби оно розвинуло весь свій вплив в Римі на то, щоб ся справа, в котрій правительство потрібне меморандум вже предложило, взяла для Угор користний оборот.

Міністер-президент Сель відповів на то: „Справа, порушена послом Бартою, є важною і уваги гідною, проте не залишило правительство після свого обовязку і нею занятись. Ще перед внесенєм того меморандум звернуло правительство на ту справу свою увагу ще за давнійших рухів і з свого обовязку.

„Нашим старанєм є — утримувати і дальше стичність з угорскими виселенцями—уважно розсліджувати їх житє і діланє в тій цїли, щоб їх утримати угорскими горожанами, і коли вже они мусїли виселитись, то щоб не покидали гадки вернути назад, як се многі чинять, призбиравши там собі маєточок. Яко міністер внутрішних справ і президент міністрів стою в стичности з деякими тамошними часописями, і займаю ся тепер тою гадкою, чи би не було відповідним цїлм і успішним, щоб там заложити під урядовою контролею постійну, еміґрацийну аґенцию в тім наміреню, аби неуникненій еміґрациї надати такий напрям, щоб она з давною вітчиною мала повсякчасну стичність, і щоби піддержувала звязи, котрими найлучше до давної вітчини би їх назад притягнути можна.

„Те питанє ще не зріле, я сам займаю ся тою ідеєю, яка збудилась в нас минувших тижнів через вирину вшу межи нашими (ruthenischen) співгорожанами в Мармароскім комітатї масову еміґрацию.

„Супротив неї ми старались ділати лагодячо і спиняючо, розуміє ся, в границях можности — бо заборонити єї є річию неможливою. Закон, про котрий сойм нині розправляє, має на ціли зменшити еміґрацию. Що-до конкретного питаня, піднесеного послом Бартою, а то, що коли мешкає так богато греко-кат. Угрів в Америці і колиб там основувано епископства, щоб одно було заміщене Угром, і щоб угорске правительство поперло ту справу належито — то я повторяю вже в фінансовій комісиї пороблені уваги, що я тою справою вже займав ся, що в тім предметї веде ся обширна переписка і що переговори з Римом продовжає міністер заграничних справ. Я і міністер просьвіти ведемо також переспрaви в ділї того епископства. Ми були завсігди оба тої гадки, що єсли будуть там основані епископства, одно з них безусловно буде мусїло бути заміщене Угром. (Живі оплески). Від того становища не відступимо. Можливо, що не буде ніяке епископство креоване, винайде ся иньший спосіб рішеня тої справи, але вже тепер даємо запевнене, що ми вставляємось за такий спосіб, котрий інтерес угорскої держави обезпечить, і винайдемо такий орґан, котрий до того буде придатний. Чи в характері епископа, чи в иньшім (на примір Апостольского Провікария) — всеж він буде Угром". (Живі оплески).

Про згадану масову еміґрацию пише Pester Lloyd ось як: Населенє мармарошского комітату обхопила від кількох місяців формальна еміґрацийна горячка. Обіцянки еміґрацийних аґентів, примір тих, що вже переселили ся, а також і страх перед зимою та єї нуждою пхає людий громадно до продажи своєї рідної рілї та они вандрують „в сьвіт добрий", як називають цїлком собі не знані, чужі краіни полудневої Америки, куда іменно найбільша часть з них прямцює. Коли до тепер виселенцї рекрутували ся виключно з руских рільних робітників та господарів, то в найновійшім часї беруть також Волохи і Угри мандрівний ко-

ПОЕТ І ГОНЧАР.

(З італіяньского — Несри).

(Конець).

— Мій любий друже — сказав поет — то, що Вам приключило ся з горшками, стрічає більше менше кождого чоловіка. Кождий з нас має своє горно, в котрім через многі, многі літа випалює горшки, котрі уважає за майстерскі діла, аж єго випередять инші майстерскі діла, а люди женуть за новими богами, все одно, чи они правдиві, чи фальшиві. Не журіть ся. Та й я маю тут купу черепя.

Він вдарив ся рукою по чолї.

— Але то найгірше, панонёку, що я не найшов собі навіть такої буди як для пса, щоби там спочити, і коли віддам Вам мою хату, то можу сказати, що стану самісенький на сьвіті, не знаючи собі ради.

— Моя хата — подумав собі поет, — то направді єго. Я заплатив за неї своїми грішми, контракт робить з мене пана і властителя і дає менї право викинути того чоловіка за двері; але хибаж можу прогнати єго душу?

Они оглянули горішний поверх і тепер злазили по деревляній драбині на долину.

— А сей виноград — спитав поет і поглянув ся по корчи — чи богато родить грозен?

— Ой ні, паноньку, він лиш родить листє.

— Добре, що знаю, то кажу єго вирвати.

Гончар лиш затиснув губи і прижмурив очи, як би єму плакати хотїло ся.

— Ну, ну! хиба я сказав щось такого, що вас заболїло?

— Ви, пане, хочете казати вирвати виноград, та Ви й властитель, певно, що властитель; але — я посадив той виноград того дня, коли уродив ся мій перший син, а як би я сюди переходив, і не видів того винограду, то менї би здавало ся, що мій бідний Івась помер другий раз ...

— Коли так, то лишім єго, нехай собі росте; не хочу збільшати Вашого смутку. А тепер, мій друже, може будете так добрі і скажете менї, котрого більше менше дня думаєте випровадити ся? В комнаті, в котрій би я хотів спати, ще повно Ваших річий, а я не можу казати внести моє ліжко, скоро Ваше не винесене.

Гончар знову лиш затиснув губи, знову прижмурив очи, і дві великі сльози покотили ся по єго поморщенім лици.

— Щ ж знову?

— Я за бідний, щоби заплатити собі якогось чоловіка, котрий би повиносив менї мою знадобу, і може би пан позволили менї повиносити собі самому по трохи.

— Добре; нехай і так буде, як хочете.

— Нехай Господь Бог заплатить Вам за Ваше добре серце.

— Дякую Вам.

Коли перелазили через пліт, прибіг до них якийсь жовтий мопс, і недовірчиво обнюхував чужого. Поет вдарив єго палицею по лабах.

— То мій пес — виступив гончар зараз в обороні пса; — він не кусає, противно, він такий добрий, що не ма такого другого; а Ви виділи єго буду коло брами? Чуєш, Алї, покажи панови твою буду; він від тепер належить до хати.

— Ну, дякую, — сказав поет сам до себе — о скілько виджу, то нас трох, до котрих хата належить.

— А може пан схотять собі відпочити на хвильку?

При сих словах показав гончар з як найбільшою чемностию на просту лавку, зроблену на подвірю під величезним фіґовим деревом.

— Дяковать Вам за Вашу прихильність.

Поет сів собі і веселим оком розглядав ся по лежачій перед ним тихій долинї. Гончар, що стояв коло него, описував єму дальше подвірє, розказував про забави своїх дітий, і ті щасливі хвилї, які він там прожив серед своєї родини. Мопс, що положив ся коло них, споглядав то на одного, то на другого і вимахував хвостом.

— Отже нині не можу тут ночувати?

— Ні — відповів уражений гончар з так комічно оскорбленою міною, що поет аж усьміхнув ся — але завтра вже о то постараю ся,

ступ в руки. Всякі змаганя властий і душпастирів, щоби пояснити їм і остеречи перед еміґрациєю, стають даремними, противно се лиш утверджує сих людий в їх плянах та в їх певности, бо они твердо переконані, що „пани“ поводять ся з ними не щиро. Між тим вливають тягом нові подания о пашпорти. При виїздї приходить часто до драматичних сцен. Дня 4 с. м. вибрала ся знатна юрба виселенц в з Тарачкез в дорогу до Бразилії. Росол з Тече, Михайло Течей, маршалок і віцемаршалок та місцевий парох старали ся ще в послідний хвилї здержати виселенців, приводячи їм перед очи непевну долю та небезпечности, на які они наміряють виставлятись. Один ремісник іменем Годча, що недавно повернув з Бразилії, вказував на себе самого, як на відстрашаючий примір, та розповідав їм переконуючими словами про свою недолю. Однак всяке говореня і всяке толковане не зрушило мужиків. Сего тиждня вивандрували знов більші ґрупи з Довгої і Тарачича, дальше 31 мужчин, 30 жінок і 72 дїтий з Терчельпатаку. Також і ті були глухими на всякі остереженя. Маршалок прирікав їм допомочи при відкупні спроданих господарств, дальше, що їм зверне ся видатки за пашпорти і задатки на шіфкарти та вадто запевнив для спосібних до роботи працю і заробок. Мужики вислухали сего спокійно і — мимо того помандрували за море. Тому, що они, — як доносить „Оф. Ерт.“ — прийшли до посїданя па шпортів перед заказом мандрованя до полудневої Америки, мусїло ся пустити їх в дорогу. — Еміґрацийного аґента Владислава Ладанийого засуджено на два місяцї арешту і 600 корон грошевої кари; також покарано одного аґента в Каболяпатак.

Новинки.

Львів дня 29 го грудня 1900.

— **В першій годинї нового століття** Сьв. Отець відправить службу Божу в церкві сьв Петра в Римі і відсьпіває „Тебе Бога хвалим“. Се торжество буде публичне, але вступ до каплиці, де сьв. Отець буде відправляти, буде дозволений лише за білетами.

— **З станиславівскої епархії.** Совітниками еписк. консисториї іменовані оо.: Вол. Стефанович з Кут, Юл. Герасимович з Рибна, Вол. Кархут з Марковець, Ом. Глібовицкий з Циган, Мих. Добровольский з Воскресїнець (і також містодеканом коломийским). Ів. Порайко катихит учительскої семинариї в Станиславові, Ів. Білоус з Білоберезки і Теодор Матейків з Глибокої (на Буковині). — Похвали дістали оо.: Теодор Коржиньский із Жабя-Слупейки, Анг. Левицкий з Ферескулї, Маркіян Шанковскай з Москалївки і Ґустав Арсенич з Ясенева горішного.

— **В окрузї львівского висшого суду краєвого** по послїдних іменованях лишилось по причинї браку іспитованих кандидатів, до обсади ще 29 посад ад'юнктів судових, а то: в Боривм, Борщеві, Чорткові, Дорні, Гурагуморі, Городенці, Камеиці. Кіцмани, Кімполюозї, Люговисках. Радівцях, Рудках, Садаґурі, Снятинї, Станівцях, Устріках, Вижниці, Жабю і Заставній і 10 посад ад'юнктів без сталого місця служебного. Посади ті будуть обсаджеиі без осібного конкурсу в міру як зголошуватись будуть укваліфіковані кандидати.

— **Підвисшене цїн їзди на електричнім трамваю.** Рада міста Львова на оногдашнім засїданю ухвалила підвисшити цїни їзди їзди на електричнім трамваю. Після ново ухваленої тарифи буде коштувати їзда І. клясою: за одну секцию 10 сот., дві секциї 16 сот., три секциї 24 сот.; ІІ-ою клясою: за одну секцию 8 сот., за дві секциї 12 сот., а за три секциї 18 сот. Нова тарифа обовязує від 1 січня 1901.

— **Жертвою убийства** в шинку „під когутиком“ при ул. Заблиćкевича, про котре ми вже писали, став ся і другий вояк Білїевский, котрий пяний до безтяму навіть не знав, що він зранений і зайшов ще до касарнї та й там помер. Суперечка а відтак і бійка пішла іза дївчини Дорош. В шинку забавляли ся мулярі Кляйнер і Попович та цїла громада добрих знакомих а межи ними і згадана дївчина. Коли вже всї добре собі підпили, почали виносити ся з шинку. Перша вийшла Дорош. Перед шинком на улици зачепили єї якісь жовнїри а межи ними Ґрос і Білїевский. Она вернула тогди до шинку і пожалувала ся товаришам а ті вийшли і зачала ся суперечка, котра остаточно спокійно закінчила ся. Але опісля підсїли жовнїри на цивілїв і напали на них з добутими багнетами. Мулярі були сильнїйші і покололи жовнїрів так, що сильно зранений Ґрос забіг ще лиш на подвіре і там погиб, а Білїевский, як сказано, аж в касарни, коли его завів туди другий жовнїр і він там положив ся, почув страшний біль і закінчив житє в страшних муках. Кляйнера і Поповича арештовано, але они впирають ся всего.

— **Християньский календар місіонарский на рік 1901.** Цїна 50 сот. (25 кр.) — Під таким заголовком вийшов в Жовкві з печатнї ОО Василиян календар, котрий як з містом так і формою відзначує ся дуже корястно від видаваних у нас доси календарів. З календаря віє правдивим духом християньскої віри і люби, а форма календаря коротко сказавши має вигляд европейский. Календар сей заслугує на то, щоби о нїм трохи ширше поговорити, що одпакож лишаємо собі на пізнїйше, а поки що можемо лиш припоручати нашій публиці.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Ради господарскі.

☞ **Звертаємо сим увагу наших громад на нове право своїни (або т. зв. приналежности), котрого важність розпочинає ся з днем 1 н. ст. січня 1900 р.**

— Кого має громада уважати за свого? Доси було так, що коли хтось вийшов з своєї громади (з села) і пішов до другої (н. пр. до міста), жив там богато лїт, там працював, платив може й податки, але відтак н. пр. окалїчів і став ся нездїбним до заробкованя, то такого чоловіка відсилали на старість до давної громади, де він вже може й не мав нікого, де его ніхто не знав, а він може вже й забув як его громада виглядала. Той чоловік ставав ся тогди тягаром для громади, а хоч може его її не відослали, то казали н. пр. платити давній громадї кошти лїченя за него

щоби Ваша комната була в порядку. Побачите яка буде.

— А може в хатї є миши?

— Та не без того, що якісь будуть. Або Ви може боїте ся миший?

— Я не бою ся, але менї розходить ся о книжки.

— О, не бійте ся! Я умію з тої поливи, яка ще менї лишила ся, робити таку отрую, що они всї вигибнуть. А впрочім, як би потреба, то Алї їх видушить; він то так уміє, як би він з кітки зродив ся.

— То Ваш пес такий розумний?

— Дуже розумний, такий, що ще лише треба, щоби говорив.

— То ідеальний пес! — подумав собі поет. — Вашому псови як раз лиш того недостає, без чого міг би обійти ся. — Они подали собі руки і розійшли ся.

На другий день гончар заходив ся пильно около того, щоби для нового пана все як найлїпше приготовити; він позносив свою знадобу до одної комнати, але так, що тут і там лишив якийсь образок в рамцях, якийсь стільчик, якийсь горнець, як колиб не міг ніяк розлучити ся зовсїм з тими стїнами і за всяку цїну хотів лишити собі пригадку, що то він ще тут господарем.

— Мій друже — сказав поет, коли на другий день прийшов з цїлою пачкою найлюбійших книжок під пахою — менї цїлу ніч снила ся отся хатчина і менї здає ся, що менї буде тут жити ся як в раю. Але гірский воздух викликує апетит і у мене вовчий голод.

— Та в тім чей нїчого злого — сказав гончар — скоро є за що купити.

— А тут нема якої гостинницї?

— Нема, паноньку. Але яких десять яєць знайде ся.

— А хтож менї їх зварить?

— Тілько би й кури, то вже моя в тім голова. У мене єсть вуйко, що єсть кухарем, а на тій штуцї я знаю ся. При сїй нагоді звертаю Вашу увагу, що коли би Ви хотїли держати кури, то я знаю ся знаменито на годівли курий, умію квочки підсипати, годувати курятка та й когути каплунити.

Поет подумав собі, що той чоловік такий щирий як мало таких людий на сьвітї. Бідняга старав ся всїма силами, робив все, що міг, щоби лиш прислужити ся; доки він ще одною ногою стояв в хатї, чув ся щасливим а в тім щастю відчував і потребу, показати ся вдячним.

Анї на другий день анї в слїдуючих днях не було й бесїди о тім, щоби він виносив ся. Поет уладив ся як єму було найдогіднїйше і уставив свою знадобу побіч гончаревої та й охотно пристав на то, щоби гончар єму послугував.

Коли побачив, що гончар зараз посумнїв, кілько разів він сказав: „моя хата“, то він постановив собі не говорити инакше лиш: „наша хата“ а его старенькому другови очи тогди аж сьвітили ся з радости.

Гм! Гм! — сказав поет по кількох недїлях проби — мало би то бути правдою, що не всї люди падлюка?

І коли він казав винести собі під фіґове дерево столичок, каламар і лист паперу, написав до якогось приятеля: Наконець знайшов я спокій. Я купив собі в сих сторонах дімок, чоловіка і пса та не знаю ще докладно, хто з тих трох найбільше до мене належить! бо в дімку належать до мене лиш дві комнати, а чоловік і пес не покидають ся мене. Чоловік той робить порядки, варить яйця, чистить менї одїнє, ходить менї по листи на почту, доглядає того, щоби менї чорнило в каламари не висихало, словом, єсть найпильнїйшим слугою, якого лиш собі можна погадати; але за то єсть він і паном в моїй хатї; він старає ся о направу і доглядає єї, сїє цьвіти, обтинає дерева, і лиш з великої ласки позволив менї вибити ... другe вікно в тій комнатї, де я сплю. А пес ... кладе ся менї коло ніг, стереже мене, два ... ти, коли хтось прийде і підоймає менї хуст... від носа. Мій дім, то значить „наш дім“ не має ... подостатком вигоди і богатства; але за то вид... ко з него цїлу долину, сонце цїлий день ... него сьвітить, а птички волять робити собі тут ... гнїздочка, як деинде. Я хотів, щоби в нїм було трохи більше тїни і длятого задумував ... садити его довкола акациями; але мій слуга, значить ся, мій пан наговорив менї на розум, ... що від того кинулась би вохкість в хатї. Приїдь до мене. Той добрий чоловічиско такий ... прихильний для мене, що коли его попрошу, то він охотно випряче ту комнату, в котрій ... зложив горшки які ще єму лишили ся, і так ... зробимо місце для тебе. Побачиш, який я щасливий, коли сяду по полудни спочивати при заходячім сонцї а мої оба приятелі розложать ся мовчки з обох боків коло мене, один махаючи хвостом, а другий пакаючи стару люльку! Тогди приходять на мене солодкі мрії ... я без гніву і жалю роздумую о минувшости і чую ся спокійним, спокійним, зовсїм спокійним.

ДВОЄ САМОТНИХ.

(Париский скіц — К. Шірмахер).

Парна лїтна ніч спочивала на містї Парижи, така горяча, тяжка, що навіть великий Люксембурґский город розносив ледве слабий холод. А преці він був раєм серед запорошених улиць та розпаленого камїня, яке его окружало, разом з красними, зеленими деревами старими плятанами, молодими каштанами, з задумчивими акациями, котрі тепер в розвя-

Ще гірше було з сиротами по таких людех, бо они не мали де подїти ся, де притулити ся. Они в громадї свого батька не родили ся і їх там нїхто не звав, громада не хотїла їх уважати за своїх; але так само і нова громада, до котрої їх батько пристав, не хотїла їх признати за своїх і давна громада мусїла платити за них кошти удержаня. В найлїпшім случаю кінчило ся на тім, що край перейма на себе кошти удержаня або лїченя таких людий. З того виходила особливо для громад сїльских велика кривда, бо они мусїли платити кошти за людий, котрі не жили в громадї і нїчим для неї не причиняли ся. З другої сторони бідним людем діяла ся також кривда бо ними помітували ся і они в потребі не мали де притулити ся, їх нїхто не хотів признати за своїх. Длятого то в осени 1896 р. ухвалила Рада державна закон о своїнї, котрий зміняє давний закон значно в користь сїльских громад і бідних людий. Закон сей постановляє що право своїни (приналежности до громади) можна засидїти: хто через десять лїт безперервно і добровільно перебуває в якійсь громадї і в тім часї не користав з публичної запомоги для бідних, має право жадати, щоби тота громада признала его за свого. Закон той оголошено 19 грудня 1896 і він від тої пори став обовязувати, але пору від котрої має зачинати ся право засидженя назначено на день 1 сїчня 1901 р. Отже хто від того дня буде перебувати в громадї через десять лїт, може під згаданими повисше условями зажадати по десяти роках, щоби его приймили до громади, в котрій він то право засидів. Від тепер міста і фабричні місцевости не будуть могли відсилати таких людий, що стали ся нездібними до роботи, до тих громад, де они родили ся. Але той, хто засидить право своїни, мусить насампеpед подати до громади (маґістрату) просьбу о то, щоби его приймили; доки не подасть просьби, доти не буде принятий за свого, а коли подасть просьбу мусить бути принятий. Подане треба вносити без стемпля і приложити до него: 1) Метрику уродженя і сьвідоцтво приналежности до давної громади, на знак, що есть австрийским підданим і що зачав засиджувати право що найменше по 24 роцї житя (повнолїтність); — 2) доказ 10 лїтного перебуваня в громадї. — Жадати права своїни може або кождий сам про себе, або его наслїдники в тім праві (жінка і дїти) або наконець дотеперішна громада — Хто би через тих 10 лїт, як засиджує право, виїздив на якийсь час н. пр. на роботу, на вакациї, був покликаний до войска і т. п. то се не значить ще, що він перервав свое засиджуванє. Так само увільненє від шкільної оплати, стипендия, хвилева запомога не значать ще, що дотична особа користала з публичного фонду для убогих. Особи заграничні мають таке саме право засидженя, але мусять ще внести просьбу до намістництва на стемпли 4 К. о приняте їх до австрийского підданьства. Просьба о наданє права своїни мусить бути залагоджена до 6 місяцїв; в противнім случаю може староство змусити громаду, а намістництво маґістрат.

— **Свій кутик, своя вигода.** Коби лиш мати таку хатину, щоби боком можна влїзти до неї, то вже добре. Знаю що маю свій власний кутик і нїхто мене з него не вижене. Але той кутик повинен мати ще й свою вигоду, бо аж тогди стає він нам дорогий і милий, аж тогди вяжуть ся з ним всїлякі милі згадки. Не в тім річ, щоби побудувати собі зараз велику хату. Нехай она буде й маленька, коби лиш була вигідна. А в тім іменно роблять похибку наші господарі, що дуже мало дбають про свою вигоду, або може лїпше сказати, що зле єї розуміють. Нашим селянам все ще здає ся, що „хлопови“ не треба вигоди. Того навчили его ті, що все єму говорять, що він „хлоп“, і єму нїчого не треба а хлоп навіть з хлопа сьміє ся, коли той зачинає собі трохи вигіднїйше жити. А преці чоловік на то працює, щоби мав вигоду. Длятого, коли хто ставить хату, нехай памятає на вигоду. Але вигоду треба розуміти і уміти єї собі зробити. Можна и о половину меншу поставити хату як їх звичайно ставлять, а она буде вигідна, скоро буде добре подїлена і добре уставлена Скоро хата менша, то вийде на ню менше матеріялу, але за то можна ужити лїпшого і тревалїйшого. Треба передовсїм памятати на то, що хата повинна бути призначена лиш на мешканє і на спрятанє одежі, біля і постелї а не на всїлякі склади плодів господарства. Такі склади треба робити деинде а не в хатї. А вже під нїяким услівем не треба зьвірят держати в хатї; на то суть стайнї і курники і о тї треба постарати ся. Кождий і найменший господар повинен, коли ставить хату подбати о то, щоби зробити собі в ній окрему кухню, маленьку сьвітличку і більшу комнату до спаня разом. В такій кухни або челядни можна зимою робити всїляку роботу, а другу половину хати удержувати чисто і сьвіжо на помешканє і відпочинок. Ту вигоду може кождий собі зробити і треба лиш хотїти та уміти то зробити. Видаток певно не буде більший, а хоч і більший то незначно а за то вигода оплатить ся, бо додасть і охоти і сили до дальшої працї. Так само і внутрішне уладженє повинно бути вигідне, але о тім колись иншим разом.

— **Тепер пора робити зрізи**, потрібні до щіпленя на весну. В тій цїли зрізує ся лиш галузки з послїдного року. Дерево, з котрого беремо зрізи, повинно мати всї ті прикмети, які хочемо защепити молоденькій деревинї. З таких дерев, котрі слабо родять, не дають добрих овочів, з дерев, котрих рак точить, не треба брати зрізів. Тепер зроблені зрізи дадуть ся довше переховати, як роблені в лютім або мартї. Зрізи треба переховувати в темнім місци, безпечнім від морозу. Найлїпше закопати їх на 15 цм. глубоко в землю або в піску.

Лїтература господарска.

— Die Cultur der Korbweide, v. W. Hemmerling, книжка 139 сторін, з 30 ілюстрациями і 6 таблицями кольорованими, вийшла накладом фірми J. Neumann in Neudamm. Цїна 4 К. 16 с. Єсть то знаменита книжка для господарів в тих сторонах де суть школи кошикарскі і де виробляють кошики та де можна добре і легко збути пруте верболозу а знаходять ся такі неужитки, котрі не можна би нїяким иншим способом використати як лиш засадженєм верболозами.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Цїна збіжа.** У Львові д. 28 грудня Пшениця 7·30 до 7·40 Кор.; жито 6·30 до 6·50; овес 6·— до 6·30; ячмінь пашний 5·90 до 6·75; ячмінь броварний 6·— до 6·75; горох до вареня 7·25 до 12·—; вика 5·50 до 6·25; льнянка 10·50 до 11·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·80 до 6·20; гречка 7.— до 7·25; конюшина червона 55·— до 68·—; біла 35·— до 70·—; тимотка 19·— до 25·—; шведска 40·— до 75·—; кукурудза нова 5·75 до 6·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; ріпак 13·50 до 13·75. Все за 50 кільо loco Львів.

Телеграми.

Рим 29 грудня. Прибув сюди ґен. Ґробер Бота, брат головнокомандуючого бурскої армії Людвика Боти і їде звідси до Гаґи до президента Крiґера. На запитанє тутешних дневникарів заявив Бота, що Бури цїлком спокійні о остаточний вислїд війни. Війна мусить скінчити ся забранєм Анґлії Капляндy. Лише скоре покінченє війни і то під услівем признаня независимости Трансвалю і Оранії може Анґлію забезпечити перед тою стратою.

Гаґа 29 грудня. Президент Крiґер заявив, що Бури готові до дальшої борби, і мають найкрасші надії. Мир з Анґлією може бути заключений лише на підставі признаня независимости Трансвалю і Оранії.

Відень 29 грудня. Мінїстер судівництва бар. Спенс Бoден вернув до Відня з Опави, а мінїстер др. Пентак зі Львова.

Берлин 29 грудня. Вість немов би цар Николай мав стрітити ся на Рівієрі з Крiґером не потверджує ся, бо цар не виїде сего року з Росиї.

лений воздух випускала свій солодкий запах. Люксембурґский город то рай для дїтий і залюблених, для немічних старцїв і дуріючих студентів, рай, в котрім можуть відпочати та осьвіжити ся молоді і старі, богаті і бідні.

Улицею д'Аса, що окружає великий город вечером від полудня ішов поволи якийсь мужчина середного росту. Тому спека не конче докучала, то зараз було по нім видко; він був з полудневих сторін, чого доказом его смагляве лице, чорні очи і чорна борода. Коли він так ішов поволи, то не ізза спеки; до тої він був привык, він єї навіть любив. Він ішов поволи лиш длятого, що був утомлений, утомлений гадками, засумований і що єму було важко на серци.

От і знову нїхто не хотїв купити его образа, образа, що представляв кітку. Таки то правда, що він не дійде до нїчого, ще не дійшов до нїчого, а єму вже було близько до сорок лїт. Малювати на ново та одушевляти ся штукою, без особистого, практичного успіху, то ще уйде, доки чоловік молодий; але коли темний волос зачинає білїти, тогди чоловік зачинає сам о собі сумнїватись ся. Тогди оглядає ся ще за тими, що в него вірять, а коли тих нема, то на серци стає дуже важко. Він їх не мав; найблизші єму померли; якоїсь женщини не міг нїколи до себе привязати; люди, що ним інтересували ся, що єму були прихильні, відчужили ся від него, бо хотїли учити его розуму для сьвіта, а він хотів остатись своїм бідним і не знати сьвіта. Так отже стало ся, що він сеї горячої лїтної ночи ішов поволи, утомлений і студеніючий в своїм внутрі долї улицею д'Аса до Люксембурґского города.

Люксембурґ! Хибаж то для него не кусень рідної сторони? Не місце, де він уганяв за молоду, коли ще був студентом? Або то може не тут в алеях з зелених каштанів дорів він насадивши на чорне волосе мягкий повстяний капелюх на бакер, в сорочцї з рожевим передом, в короткім сурдутику аксамітнім та в безконечно широких штанах артиста? Таже то тут нераз брала его злість, коли при заходї сонця патруля з бубном ходила по королївскім городї і не позваляла нїкому сидїти та думати або пестити ся під корчами бозу та звисаючого щедринця, лиш немилосердно виганяла думи і мрії, малярів і залюблених за браму, замикала позолочувану решітку, так що лиш гнучкі коти могли оставати ся в городї. Тож він тогди назлостив ся, насварив ся з вояками і налаяв ся їх коло головної брами. Нинї уважав то він за річ зовсїм природну, що розривка кінчила ся саме тогди, коли ставала найкрасша. Сеї ночи стояв він тихо тихесенько і терпеливо перед високою замкненою брамою оперши ся головою об списову решітку, з позолочуваними кінцями, нїби вкляк трохи на широке камінє муру під тою решіткою і дивив ся до старого королївского города, котрим вкривала горяча, зеленява пітьма ночи. Помежи дручки решітки нахиляло ся галузє до того темного чоловіка мов би его витало дружно як давного знакомого. А поміж то галузє видїв він як з далека мигкотїли лїхтарні патрулї, котра ще послїдний раз обходила город. Межи цьвітами зачув він, як защебетала послїдна птичка, що якійсь другій ще в послїдне висказала свої любощі. Незадовго зачнуть і коти „щебетати“ — подумав він собі.

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

КАТРАЙНЕРЪ

єсть правдивый тôлько въ знаныхъ

Пачкахъ Катрайнера!

тому николи отверто або въ иншихъ на обманьство обчисленихъ наслѣдованыхъ пачкахъ.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
єсть найздоровшимъ и найсмачнѣйшимъ а при тôмъ найтаньшимъ додаткомъ до звычайноѣ кавы.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
бувае чимъ разъ бôльше уживана черезъ сотки тисячѣ родинъ денно.

КАТРАЙНЕРА КНАЙПÔВСКА КАВА СОЛОДОВА
дасть ся найлѣпше ужити тамъ, де звычайна кава яко шкôдлива здоровю черезъ лѣкарôвъ єсть заказана.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).

І Н С Е Р А Т И.